

FOTO FLICKR.COM

Vinná ikona. (Santiago Calatrava v oblasti Rioja)

Parádní pokoj z betonu. (Sklípek Jana Svobody v Poddvorově) FOTO KAREL CUDLÍN

→ k vidění ve všech vinařských oblastech Rakouska nebo v Jižním Tyrolsku. A jedna docela malá stavbička se najde i v Novém Poddvorově kousek od Brna.

Poddvorovský bunkr

Hnidákoví provozují v Novém Poddvorově malé rodinné vinařství. Jejich sklep byl naposledy přestavěn v roce 1971, jak hlásá nápis na fasádě. Dále je v břízlitové omítce vyvedena socialistická freska se selkou a šohajem v nadživotní velikosti. Pan Hnidák vlastní asi hektar vinic. „Ale dělat víno, to dneska za nic nestojí,“ tvrdí.

Což si jeho soused Jan Svoboda rozhodně nemyslí. Právě se chystá na sběr tmavých hroznů, které už pomalu začínají prskat, a těší se, že z nich s tchánem vyrobí klaret. „To je bílé víno z modrých hroznů, které se lisují i s třápinami,“ vysvětluje. Jan Svoboda ovšem není vinař, ale pra-

cuje ve velké developerské firmě v Brně a své dvě řádky vína si pěstuje jen ze zájmu. A také svůj sklípek si nechal přestavět, tak aby vyhovoval jeho vkusu. Jako moderní stavbu bez příkras.

„Kdo dnes staví sklípek, většinou vychází z nějakých romantizujících představ a dost často vznikne kýč. My jsme chtěli vyjít jenom z funkce,“ vysvětluje architekt Robert Rais. Stavba si uchovávala původní dispozici: vpředu je místnost zvaná presuš na výrobu vína, vzadu v kopci sklep na uskladnění, v patře „parádní pokoj“.

Jenže je to paráda podle dnešního vkusu: místnost s kuchyňskou linkou a jednoduchým stolem, odkud vedou betonové schody dolů do presusu. Tam stojí moderní nábytek, klenba je místo z cihel z pohledového betonu, stojí tu betonový krb. „Jen jsme tu tradiční strukturu převedli do současného materiálu,“ vysvětluje architekt Rais. A tak na fasádě je místo šohajů a hroznů jenom hladký be-

ton rozrytý pruhy. Je to také vinařská symbolika jednoduché vyjádření řádků révy.

Společnost jako víno

„Kultivovanost společnosti se zvyšuje,“ uvažuje Dalibor Nyitray ze Sonberku. Projevuje se to podobně ve všech oblastech, lidé se lépe oblékají, mají zájem o architekturu a rozumějí lépe vínu. „Vino je společenský fenomén a odráží stav společnosti,“ říká.

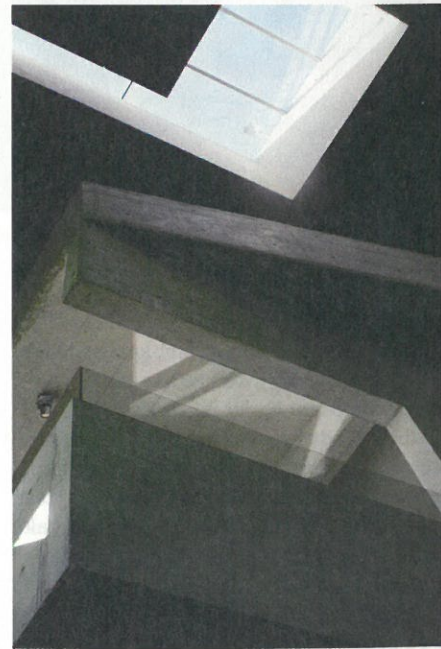
Důkazy pro jeho tvrzení by se našly. V Česku se vyrábí stále víc jakostních a přívlastkových vín. Staví se kvalitnější domy a u řady z nich se budují také sklepy na víno. Je to vidět i na designu lahví nebo etiket.

Někomu tenhle typ zájmu může připomínat snobismus. Dalibor Zachoval ze skupinky vinituristů v úvodu to tak nevidí: „Vino je nové poznávání a hledání.“ ■

KAROLÍNA VITVAROVÁ-VRÁ

Továrna se střílnami. (Loisium od Stevena Holla)

Nic přelácaného. (Loisium zevnitř)